

Sociálna inklúzia – skúsme spolu dosiahnuť viac

1. október 2013, Bratislava

Záver konferencie (návrh)

Prierezové závery

Aktívne sociálne začleňovanie vyžaduje dodržať:

- princíp integrovaného¹ a medzirezortného prístupu
- princíp spolupráce a účasti na príprave a vyhodnocovaní relevantných politík všetkých aktérov sociálnej starostlivosti, vrátane tých, ktorým sa poskytujú sociálne služby a/alebo sú postihnutí chudobou a sociálnym vylúčením všetkých aktérov sociálnej starostlivosti².

Účastníci konferencie:

- Majú záujem a sú pripravení spoločne sa podieľať na tvorbe chýbajúcich národných stratégií a koncepcií (bezdomovectvo, násilie na deťoch, podporované zamestnávanie znevýhodnených skupín a iné)
- MNO ponúkajú svoje poznatky pre tvorbu a implementáciu štandardov kvality v jednotlivých oblastiach (krízové centrá, sociálne služby a DI, podporované zamestnávanie a ďalšie)
- Považujú za potrebnú spoluprácu na tvorbe a implementácii operačných programov v programovom období 2014 – 2020 najmä v oblasti sociálnych inovácií, ale aj pre disemináciu už overených postupov, príkladov dobrej praxe a metódik (napr. kampane, služby pre bezdomovcov, komunitné centrá, DI, podporované zamestnávanie)
- Očakávajú úzku spoluprácu relevantných subjektov s kontaktným miestom pre Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím
- Navrhujú zriadiť Stály poradný orgán ministra práce pre spoluprácu s MNO (posilnenie spätnej väzby pri spolupráci)
- Požadujú pružné pravidlá medzirezortnej spolupráce a včasné zapojenie MNO/sieťových organizácií do práce medzirezortných pracovných skupín

¹ Integrovaný prístup chápeme v zmysle jeho konkretizácie v *Odporúčaní Európskej komisie (2008/867/ES) z 3. októbra 2008 o aktívnom začleňovaní osôb vylúčených z trhu práce* ako kombináciou primeranej podpory príjmu, inkluzívneho trhu práce a prístupu ku kvalitným službám. Integrovaný prístup zaisťuje súčasné riešenie viacerých znevýhodnení, ktoré často postihujú ľudí postihnutých sociálnym vylúčením a znemožňujú ich sociálne začlenenie.

² To vyžaduje sformulovať pravidlá aj pre narábanie s pripomienkami MNO a občianskymi združeniami (aj formálne umožniť status zásadnej pripomienky na Portáli právnych predpisov) a tiež premyslieť systém materiálnej podpory ich účasti na rokovaníach.

Panel 1 - špecifické závery k sociálnym službám a k ich deinštitucionalizácii

MNO očakávajú:

- Jasnú politickú a legislatívnu podporu procesu deinštitucionalizácie sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti, okrem iného aj vytvorením Národného centra pre DI
- Pozvanie k aktívnemu zapojeniu MNO, výskumných ústavov a ďalších odborných organizácií do procesov DI
- Širšiu a dôslednejšiu podporu rozvoja komunitných služieb prevenčného a podporného charakteru, ako sú komunitné centrá prístupné pre všetky ohrozené skupiny, napr. pre matky s deťmi, ľudí bez domova, starších obyvateľov/seniorov (aktuálne už v novele zákona)
- Nový prístup k definovaniu kompetencií orgánov verejnej správy, k posudzovaniu nárokov občanov, k viazanosti zdrojov z verejných rozpočtov na občana bez ohľadu na zriaďovateľov služieb, nezávislej kontroly v oblasti verejných služieb.
- Komplexnú diskusiu o súčinnosti MPSVR, UPSVR, MNO, územnej a regionálnej samosprávy pri uspokojovaní potrieb obyvateľov ohrozených sociálnym vylúčením.

Panel 2 – Špecifické závery k prevenčným aktivitám a kampaniam

- Zabezpečiť stabilizáciu a stabilitu financovania akreditovaných subjektov pôsobiacich v tejto oblasti, osobitne organizácií, ktoré realizujú nízkoprahové programy pre deti a mládež
- Prehodnotiť súčasné a nastaviť nové priority v dotačnej schéme, vrátane príslušných právnych noriem
- Odporúča sa ŠFRB rozšíriť ponuku na podporu bývania aj pre skupiny obyvateľov s najnižšími príjmami

Panel 3 – Špecifické závery k sociálnoprávnej ochrane detí a krízovej intervencii

- Permanentne hľadať nové formy pre podporu a rozvoj pestúnstva ako základnej forme náhradného rodičovstva
- Zjednotiť financovanie krízových centier z rôznych zdrojov (štát versus samosprávne kraje)
- Vyhodnotiť námety a osvojiť si ústretovejšie podmienky pre prácu poskytovateľov služieb pre bezdomovcov

Panel 4 – špecifické závery k štrukturálnym fondom

- Vytvoriť Národný program pre rozvoj zamestnanosti znevýhodnených skupín na otvorenom trhu práce ako predpoklad čerpania ESF na tento účel
- Zaradiť do programového manuálu OP LZ účasť MNO na pripomienkovaní pripravovaných výziev v rámci štrukturálnych fondov
- Dbať na zastúpenie MNO v koordinačnom výbore ESF a ERDF pre deinštitucionalizáciu služieb ako aj v ďalších koordinačných skupinách a výboroch zriadených RO ESF a ERDF
- Podporiť budovanie inštitucionálnych kapacít MNO, zúčastňujúcich sa programovania, implementácie, monitoringu a hodnotenia operačných programov a jednotlivých investičných priorít